

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

Aan de fractie van SP
de heer J.M. van Gelooven

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake reactie Stichting
Samen Onbeperkt op de Ontwerp
Omgevingsvisie

BEHANDELD DOOR
SMG (Sven) Cimmermans

E-MAILADRES
sven.cimmermans@maastricht.nl

DATUM
30 september 2025
Verzonden: 30-09-2025

TELEFOONNUMMER
043 350 5396

FAXNUMMER

BIJLAGEN
--

ONZE REFERENTIE
2025.03008

UW REFERENTIE

Geachte heer Van Gelooven,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

We begrijpen goed waar de vragen vandaan komen en delen het belang ervan. Het is belangrijk dat mensen met een beperking altijd worden meegenomen bij het maken van nieuw beleid. Daarom willen we actief in contact blijven met ervaringsdeskundigen, zodat hun inzichten en ervaringen echt een plek krijgen in wat we doen.

Vraag 1:

Waarom zijn het VN-verdrag Handicap en de Lokale Inclusie Agenda niet vanaf het begin als fundament onder de ontwerp-omgevingsvisie genoemd, maar pas achterin of zelfs helemaal niet?

Antwoord 1:

Het VN-verdrag Handicap is, zoals geschetst in de Ontwerp Omgevingsvisie op pagina 66, een belangrijke pijler bij de inrichting van onze openbare ruimte. We schrijven in de Ontwerp Omgevingsvisie niet voor niets: 'Daarbij is het onze verantwoordelijkheid – mede op basis van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap – om de openbare ruimte en (openbare) gebouwen toegankelijk te maken én te houden. Toegankelijkheid is daarmee geen voorziening, maar een recht. Onze ambitie is dat alle belangrijke publieke voorzieningen en routes – zoals het gemeentehuis, bibliotheken, winkelgebieden, bushaltes, trottoirs en pleinen – fysiek én digitaal goed toegankelijk zijn.'

De lokale inclusieagenda is een verplichtende agenda voortkomende uit het benoemde VN- verdrag Handicap. De zienswijze van Stichting Samen Onbeperkt toont aan dat het belangrijk is dit document ook expliciet te vernoemen. Daar geven we graag gehoor aan gezien het belang ervan, en zullen dit verwerken richting de definitieve omgevingsvisie.

Vraag 2:

Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat voorliggende en toekomstige beleidsdocumenten, in lijn met de oproep van de Commissie VN-verdrag Handicap in 2024, wél volledig afgestemd worden op dit verdrag?

DATUM
30 september 2025

Antwoord 2:

Als het gaat om het fysieke domein verwijs ik u naar de passage bij vraag 1 over hoe de Ontwerp Omgevingsvisie dit nu heeft opgenomen, en dus als belangrijke pijler bij de fysieke inrichting zal betrekken.

Daarnaast wordt er in de nieuwe inclusieagenda expliciet aandacht gegeven aan bewustwording en expertise deling zodat voortaan aan het begin van een beleidsproces inclusie wordt meegewogen als belangrijk uitgangspunt. De nieuwe inclusieagenda ligt in december in de gemeenteraad.

Vraag 3:

Wordt dit dan alsnog meegenomen en vormgegeven in huidige plannen en visies. Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3:

Als aangegeven was het verdrag reeds opgenomen, en zal de lokale inclusieagenda specifiek benoemd worden. Voor het overige verwijs ik u naar beantwoording van vraag 1.

Vraag 4:

Hoe gaat de gemeente de effectiviteit van de te nemen maatregelen monitoren en evalueren in de toekomst en borgen dat de afspraken steeds worden meegenomen en meegewogen bij nieuwe ontwikkelingen.

Antwoord 4:

Bij herinrichting van de openbare ruimte wordt toegankelijkheid standaard meegenomen in het ontwerp en de uitvoering. Dit doen we in nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigen en belangenorganisaties.

De brede evaluatie van de omgevingsvisie zal ook met partners worden besproken.

Vraag 5:

Waarom werd Stichting Samen Onbeperkt niet betrokken bij de totstandkoming van de ontwerpvisie, terwijl er in de visie zelf gesproken wordt over het belang van brede participatie en stakeholderbetrokkenheid?

Antwoord 5:

Voor advisering over een evenwichtiger en inclusiever beleid hebben wij ons onder meer gewend tot de Onafhankelijke Adviesraad Maastricht. Daarnaast hebben wij via brede digitale en fysieke participatie en communicatie getracht belangengroepen, bewoners en partners te bereiken en te betrekken. Door het ontwerp nu officieel te publiceren en breed te communiceren zijn partijen ook gewezen op de zienswijze periode. Door het ontvangen van een zienswijze, wat we zien als belangrijk onderdeel van het participatieproces, kunnen we de visie van de Stichting Samen Onbeperkt tegen het ontwerp aanhouden en vervolgens toewerken naar de omgevingsvisie die door uw raad zal worden besproken.

Vraag 6:

Op welke manier en op welk moment worden ervaringsdeskundigen alsnog wel structureel betrokken bij de verdere uitwerking van de visie en het omgevingsplan?

DATUM
30 september 2025

Antwoord 6:

Bij het uitwerken van de Ontwerp Omgevingsvisie is onder meer gesproken met de Onafhankelijke Adviesraad Maastricht. Dit adviesorgaan wordt ook betrokken bij de verdere uitwerking van de visie. Daarnaast zal bij de uitwerking van de omgevingsvisie participatie worden ingezet conform het door uw raad vastgestelde participatiebeleid. Stichting Samen Onbeperkt wordt als vaste partner betrokken bij het ontwikkelen van mobiliteitsbeleid en –projecten om de toegankelijkheid te borgen.

Vraag 7:

Heeft de gemeente zelf voldoende ambtenaren in dienst die op de hoogte zijn van de wetten en regels aangaande toegankelijkheid? Zo ja, waarom betrekken ze de SSO niet in hun processen op dit moment?

Antwoord 7:

Ja, kennis daarvan is voorhanden. Dit bijvoorbeeld bij team Mobiliteit en het Sociaal Domein. Via deze afdelingen worden ook ervaringsdeskundigen betrokken, zoals de Onafhankelijke Adviesraad Maastricht en Stichting Samen Onbeperkt.

Vraag 8:

Wordt er van buitenaf kennis en specialisme ingekocht rond dit thema? En zo ja welke opdrachtnemers worden dan gecontracteerd?

Antwoord 8:

Er wordt op dit moment geen kennis en specialisme van buitenaf ingekocht. Bij het opstellen van de inclusieagenda wordt onderzocht of dit wenselijk is. Wel wordt geacht van diverse betrokken adviesbureaus dat zij aanvullend ook kennis op dit vlak inbrengen in hun advisering.

Vraag 9:

Hoe rijmt de ambitie om cultuur breder toegankelijk te maken met het terugbrengen van het aantal rolstoelplaatsen in Theater aan het Vrijthof? Speelt dit zover u weet ook bij andere locaties, c.q. evenementen? En zo ja, wat gaat u daaraan doen?

Antwoord 9:

Als gemeente hebben we richtlijnen voor toegankelijkheid. Binnen het evenementenbeleid zijn geen aanvullende maatregelen opgenomen voor toegankelijkheid. Wel vormt dit één van de criteria waarop wij aanvragen voor evenementen beoordelen indien er meerdere aanvragen voor dezelfde locatie of datum zijn. In dat geval wordt namelijk op basis van vooraf vastgestelde criteria een zorgvuldige afweging gemaakt over welk evenement doorgang krijgt, toegankelijkheid en inclusiviteit zijn een criterium in deze afweging.

Specifiek t.a.v. het theater:

Het reduceren van het aantal rolstoelplaatsen in de theaterzaal is noodzakelijk vanuit het oogpunt van veiligheid. In de afgelopen jaren zijn rolstoelen aanzienlijk groter geworden, mede door de toename van elektrische varianten. Hierdoor bevinden rolstoelgebruikers en hun begeleiders zich regelmatig tot halverwege het gangpad. In geval van een calamiteit blokkeren de rolstoelen de toegangsdeuren die dienen als vluchtwegen voor overige bezoekers. Dit vormt een onveilige situatie.

DATUM
30 september 2025

Daarnaast is er vanuit begeleiders en partners van rolstoelgebruikers de wens geuit om als volwaardige bezoeker van de voorstelling te kunnen genieten. In de huidige situatie nemen begeleiders plaats op een klapstoel achter of naast de rolstoelgebruiker. Met de voorgenomen aanpassing worden deze klapstoelen vervangen door volwaardige theaterstoelen, waardoor ook begeleiders comfortabel en gelijkwaardig kunnen deelnemen aan de voorstelling. De nieuwe theaterstoelen zijn reeds besteld en worden in oktober geleverd.

Op dit moment is aan beide zijden van de zaal ruimte beschikbaar voor twee rolstoelplaatsen plus begeleiding.

Parallel aan deze aanpassing wordt onderzocht of er elders in de zaal een extra rolstoelplaats gerealiseerd kan worden. Dit vergt constructieve ingrepen, zoals de installatie van een lift, een analyse van de vluchtwegen en het opstellen van een kostenraming. Dit onderzoek is momenteel nog gaande.

Vraag 10:

Hoe wordt geborgd dat ook jongeren met een beperking daadwerkelijk worden meegenomen in het cultuurbeleid dat zich richt op jeugd en hun belevingswereld?

Antwoord 10:

Maastricht wil dat iedere inwoner cultuur kan meemaken. Dat staat in onze cultuurvisie, 'Cultuur maakt Maastricht, Maastricht maakt cultuur'. We beogen daarbij ook de participatie van jongeren met een beperking. Daarom stimuleren we vanuit de gemeente bij alle culturele instellingen het toepassen van de Code Diversiteit en Inclusie. Dit is een gedragscode die is ontwikkeld door en voor de Nederlandse culturele en creatieve sector. Het doel van deze code is om de brede diversiteit van de samenleving te vertegenwoordigen en ervoor te zorgen dat de sector toegankelijk is voor iedereen, ongeacht achtergrond, identiteit, fysieke toestand of sociale status.

Vraag 11:

Waarom zijn rolstoelen, elektrische rolstoelen en scootmobielen niet opgenomen als volwaardige vervoersvormen in de visie en wordt er passend beleid op gemaakt qua inrichting van de openbare ruimte en gebouwen?

Antwoord 11:

Met het opnemen het VN Verdrag Handicap en de passage: 'Daarbij is het onze verantwoordelijkheid – mede op basis van het VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap – om de openbare ruimte en (openbare) gebouwen toegankelijk te maken én te houden. Toegankelijkheid is daarmee geen voorziening, maar een recht.' wordt er wel degelijk passend beleid gemaakt voor de inrichting van de openbare ruimte en zijn (elektrische) rolstoelen en scootmobielen vanzelfsprekend volwaardige vervoersmiddelen.

Vraag 12:

Hoe voorkomt de gemeente dat het reserveren van parkeerplaatsen en het verminderen van het aantal plekken juist extra drempels oplevert voor mensen met een beperking en ouderen?

DATUM
30 september 2025

Antwoord 12:

Bij herinrichting van de openbare ruimte wordt toegankelijkheid meegenomen in het ontwerp en de uitvoering. Daarom dat in de Ontwerp Omgevingsvisie ook steeds genoemd staat dat bij maatregelen als parkeren of afstand of het autoluw(er) maken van gebieden en straten, oog zal zijn voor het in stand houden van de bereikbaarheid voor specifieke groepen – waaronder mensen die minder goed ter been zijn.

Vraag 13:

Wat is de planning om de toegankelijkheid van het openbaar vervoer (lokaal en in de Euregio) daadwerkelijk te verbeteren, en waarom wordt hiermee niet direct gestart?

Antwoord 13:

Voor wat betreft de gemeentelijke verantwoordelijkheid op dit vlak (de routes náár haltes en stations voor openbaar vervoer) gebeurt dit nu op basis van meldingen die via bewoners of vervoersaanbieders bij ons binnen komen. Waarbij we dan samen naar mogelijkheden voor verbetering kijken. Daarnaast wordt bij herinrichting van wegen en de openbare ruimte het aspect toegankelijkheid standaard meegenomen in het ontwerp en de uitvoering.

Vraag 14:

Waarom wordt het verbeteren van de toegankelijkheid van het openbaar vervoer in Maastricht en de Euregio doorgeschoven naar 2030 of 2040, terwijl dit juist ook nu urgent is?

Antwoord 14:

Het is ons niet helemaal duidelijk waar deze conclusie / aanname op gebaseerd is. Er wordt namelijk noch door ons noch door de provincie (die primair verantwoordelijk is voor het openbaar vervoer) gewacht met het toegankelijk maken van het openbaar vervoer. Zie daarvoor ook de beantwoording van vraag 13, en 1 tot en met 4. De Provincie werkt met haar Uitvoeringsprogramma Toegankelijkheid OV Limburg 2024 – 2027 juist ook nu en de komende jaren al aan verbetering van de toegankelijkheid.

Vraag 15:

Hoe wordt de veiligheid bij het optoppen van gebouwen gegarandeerd, gezien de risico's bij calamiteiten waarbij liften niet bruikbaar zijn?

Antwoord 15:

Bij het bouwen of aanpassen van gebouwen wordt er getoetst op de technische bouw kwaliteit, inclusief de constructieve veiligheid van een bouwwerk. Deze toets vindt plaats op basis van landelijke wetgeving hierover zoals vastgesteld in het Besluit bouwwerken leefomgeving. De toets vindt plaats door daarvoor gecertificeerde bouwtoetsers, "kwaliteitsborgers" genaamd.

Vraag 16:

Waarom legt de woonvisie vooral de nadruk op ouderen, terwijl ook jongeren, met een beperking en met of zonder zorgvraag, grote moeite hebben om passende en toegankelijke woonruimte te vinden?

Antwoord 16:

In de Ontwerp Omgevingsvisie leest u op pagina 46 bij hoofdstuk 5.1. Wonen de doelen en ambities op dit thema. Met betrekking tot jongeren (al dan niet met een zorgvraag) leest u:

DATUM
30 september 2025

- *Bij invulling van de woningvraag hebben we evenredig aandacht voor alle doelgroepen, zoals: o Woningen voor (o.a. afgestudeerde) starters en jonge gezinnen met name in stedelijke woonmilieus. Dit woonmilieu is uniek in Zuid-Limburg en draagt daarmee bij aan een divers samengestelde en evenwichtige regionale woningvoorraad.*
- *Diversiteit aan kwalitatief goede woon- en leefomgevingen voor alle doelgroepen. Met inzet op een goede sociale samenhang in en spreiding van doelgroepen in de buurten, waarbij we segregatie tegen gaan door onder andere meer prijsgedifferentieerd te bouwen. Bijvoorbeeld wonen met zorg, het behouden van gezinswoningen in het centrum, groepsvormen, woonwagens en tiny houses."*

Naar ons idee komt hierin duidelijk naar voren dat we niet alleen inzetten op de doelgroep ouderen bij het realiseren van (zorg)woningen. Daarnaast zijn ook de volgende passages opgenomen in de omgevingsvisie, die eveneens aangeven dat we zeker niet alleen oog hebben voor ouderen:

- *Het streven naar betaalbare duurzame levensloop bestendige woningen met een goede woonkwaliteit waar het gezond wonen is voor iedereen. Dit passen we toe bij zowel nieuwbouw als bij omvorming van de bestaande woningvoorraad of bebouwing.*
- *Nieuwbouw dient altijd aanvullend te zijn op de woningvraag waarin niet kan worden voorzien door woonruimteverdeling en het efficiënter gebruiken van bestaande woningvoorraad.*

Vraag 17:

Waarom wordt in de ontwerpvisie gebruikgemaakt van uiteenlopende en soms verouderde termen ('invaliden', 'gehandicapten', 'kwetsbare groep') in plaats van de hedendaags breed gedragen term 'mensen met een beperking'?

Antwoord 17:

De term 'kwetsbare groep' (en afgeleiden zoals 'extra' of 'beperkt' kwetsbaar) zijn de categorieën en benamingen zoals die bij omgevingsveiligheid wettelijk gebruikt worden. Deze termen leest u met name terug in hoofdstuk 5.9 Leefkwaliteit, waarin de visie op omgevingsveiligheid in relatie tot deze groepen beschreven wordt.

De termen 'invaliden' en 'gehandicapten' komen niet voor in de Ontwerp Omgevingsvisie (wel wordt één keer de term 'mindervaliden' gebruikt). Want ook in de Ontwerp Omgevingsvisie willen we aansluiten bij de hedendaags breed gedragen term. We zullen de omgevingsvisie hier nog goed op nalopen en waar nodig corrigeren.

Vraag 18:

Is de gemeente bereid om consequent inclusieve en actuele terminologie te gebruiken in toekomstige beleidsstukken en het nog op te stellen omgevingsplan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 18:

Ja, de gemeente wil consequent inclusieve en actuele terminologie hanteren in toekomstige beleidsstukken en het op te stellen omgevingsplan, met uitzondering van wettelijke definities en termen die gebruikt worden, zie ook het antwoord op vraag 17.

DATUM
30 september 2025

Dit sluit aan bij onze ambitie om beleid toegankelijk, begrijpelijk en inclusief te maken voor alle inwoners. Dit zal ook een van de actiepunten zijn in de nieuwe inclusieagenda.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

Schriftelijke vragen